

DC – 027

I Year B.B.M. Examination, January 2016
(2009 – 10 & Onwards Scheme) (DCC) (Repeaters)
LANGUAGE SANSKRIT (Paper – I)

Sanskrita Kavya Guccha, Grammar and Translation (Part – 1 and 2)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

Instructions : 1) Answer in Sanskrit, Kannada or English.

2) Question No. VI and VII should be answered in Sanskrit only.

I. द्वयोः उत्तरं लिखत ।

(12×2=24)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

Answer any two :

1) बाणभट्टस्य देशकालकृती: अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ಬಾಣಭಟ್ಟನ ದೇಶ, ಕಾಲ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the place, date and works of Banabhatta.

2) हस्तिनावत्यां श्रीकृष्णस्य दूतकार्यं विवृणुत ।

ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದೂತಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Give an account of the mission of Krishna as an emissary.

3) देवदानवानां युद्धवर्णनं कुरुत ।

ದೇವದಾನವರ ಯುದ್ಧವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

Describe the war between Gods and Demons.

II. चतुर्णाम् अनुवादं कृत्वा भावार्थं लिखत ।

(4×5=20)

ನಾಲ್ಕನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಭಾವಾರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Translate and explain any four :

1) सुखं दुःखान्तमालस्यं दुःखं दाक्ष्यं सुखोदयम् ।

ಭೂತಿಸ್ತ್ವೇವಂ ಶ್ರಿಯಾ ಸಾರ್ಥ ದಕ್ಷೇ ವಸತಿ ನಾಲಸೇ ॥

2) सर्वसाम्यमनायासं सत्यवाक्यं च भारत ।

ನಿವೇದಶ್ಚಾವಿಧಿತಸಾ ಚ ಯಸ್ಯ ಸ್ಯಾತ್ ಸ ಸುಖೀ ನರಃ ॥

3) इन्द्रियेभ्यः परा ह्यार्था अर्थेभ्यः परमं मनः ।

ಮನಸಸ್ತು ಪರಾ ಬುದ್ಧಿರ್ಬುದ್ಧೇರಾತ್ಮಾ ಪರೋ ಮತಃ ॥

P.T.O.

- 4) लब्धाश्वासः कथमपि तदा लक्ष्मणस्याग्रजन्मा
संदेशेन प्रणयमहता मैथिलीञ्जीवयिष्यन् ।
चक्रे तस्मै सरसिजदलैससोपचारां सपर्यां
कान्ताश्लेषादधिकसुभगः कामिनां दूतलाभः ॥
- 5) अङ्गीकुर्वन्नमृतरुचिरामुत्पतिष्णोस्सलीलं
छायामन्तस्तवमणिमयो माल्यवानेषशैलः ।
शोभांवक्ष्यत्यधिकललितां शोभमानामतीन्दो-
र्देवस्यादेरूपजनयतो मानसादिन्दुबिम्बम् ॥
- 6) ईशादस्त्राण्यधिगतवतां क्षत्रियाणांप्रभावा-
त्कारावासस्मरणचकितैस्सिकतसस्यान्पयोदैः ।
पश्यन्यायाः परमलकयास्पर्धमानैरजस्रं
पुण्यावासैः पुरजनपदैर्मण्डितान्पाण्ड्यदेशान् ॥

III. एकस्य गद्यभागस्य अनुवादं कुरुत ।

(1×10= 10)

ಒಂದರ ಗದ್ಯನುಪಾದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Translate any one passage.

अथातिरोषणः प्रकृत्या महातपा मुनिरत्रेस्तनयस्तारापतेभ्राता नाम्ना दुर्वासा द्वितीयेन मन्दपालनाम्ना मुनिना सह कलहायमानः साम गायन्क्रोधान्धो विस्वरमकरोत् । सर्वेषु च शापभय-प्रतिपन्नमौनेषु मुनिष्वन्यालापलीलयावधीरयति कमलसम्भवे भगवती किञ्चदुन्मुक्तबालभावे भूषितनवयौवने वयसि वर्तमाना देवी सरस्वती श्रुत्वा जहास ॥

अथवा

तत्क्षणं च कोलाहलेन नागराणामवबुद्ध विद्विषामभिषेणनं, शतमन्युः उत्थाय शयनीयात्, शचीदेव्या स्त्रीस्वभावसुलभेन कातर्येण “मानद मा कुरु साहसमेवंविधं, प्रेषयन्तां प्रेषणीयाः” इत्यभ्यर्थ्यमानोऽपि तामवधूय, संरम्भशिथिलपदक्रमः समागम्यान्तः पुरद्वारं, अनालोक्य निहितामप्यग्रतो मणिपादुकां, अङ्घ्रिभ्यामेव परिक्रामन्, अधिगोपुरसदेशमानीयमानमारुह्य मातलिसनायं रथं, अतिक्रम्य निजमपि नासीरं, अवगाहमानो दानवचमूं, अहम्प्रथमिकाप्रतिज्ञातविजयैर्दिकपतिभिर्निरुध्यमानः, चन्द्रोदयारम्भसमुज्जृम्भितसागर इव वेलानियन्त्रितः दुर्निग्रहसमराग्रहः शरीरेण केवलमवातिष्ठत सेनामुखे ॥

IV. चतुर्णां समन्दर्भं विवृणुत ।

(4×4= 16)

ನಾಲ್ಕನ್ನೂ ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿ.

Explain with reference to context **any four** :

- 1) न हि कोपकलुषिता विमृश्यति मतिः कर्तव्यमकर्तव्यं वा ।
- 2) क्षमाहि मूलं सर्वतपसाम् ।
- 3) कर्मणा मनसा वाचा ब्रह्म सम्पद्यते तदा ।
- 4) सखे माधव ! त्वं पूर्वमेव प्रसिद्धतमोऽसि ।
- 5) कौरव ! कृतार्था खलु दूता भुञ्जते, मानं लभन्ते च ।
- 6) द्रक्ष्यारಾತ್ ದ್ವಿಗುಣಪುಲಿನಾಂ ಕೆತಕೀನಾಂ ಪ್ರೇಷಣೀಯಾಃ ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत ।

(2×5= 10)

ಎರಡನ್ನೂ ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write short notes on **any two** :

- 1) भोजः
- 2) सावित्री
- 3) हंससन्देशः
- 4) कर्णः ।

VI. संस्कृत भाषया उत्तराणि लिखत ।

(4×1=4)

अ) चतुर्णां वाक्यदोषान् परिहरत ।

ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳ ದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ.

Correct the sentences (**any four**) :

- 1) तस्य साकं गोपालः गतः ।
- 2) सरस्वतीं नमः ।
- 3) वृक्षेण फलं अपतत् ।
- 4) रामः दशरथः पुत्रः ।
- 5) गजाः अरण्यं सञ्चरन्ति ।
- 6) पार्वती कैलासे अधिवसति ।

आ) त्रयाणां लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत ।

(3×1=3)

मूरर लींग, विभक्ति, वचनगलनु बरैयिरी.

Write gender, case and number (any three) :

1) काकुत्स्थ	2) कवयः
3) मह्यम्	4) हनुमतः
5) काव्येषु	

इ) त्रयाणां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत ।

(3×1=3)

मूरर लकार, पुरुष, वचनगलनु बरैयिरी.

Write lakara, purusha and vachana (any three) :

1) अगच्छत्	2) पठतु
3) वदति	4) लिखन्ति
5) भवतः	

VII. संस्कृत भाषया अनुवादं कुरुत ।

10

संसृत भाषणं अनुवाद माडिरी.

Translate the passage into Sanskrit.

मगध देशदल्लि चंपकवती एंब दौड कौडु इदं. अल्लि बहल कालदिंद डंडु जीकं मत्तु कौगं अति संहदिंद वास माडुत्तिद्वपु. जीकंयु संचरिसुत्तिद्वग डंडु नरियु अदनु नौडे अदर मांसवनु तिनलु बयसि हत्तिर डंडु 'संहतिने, कुशलवे' एदिनु. अग जीकंयु 'निनु यारु ?' एंडु प्रत्तिसितु. अग नरियु 'नानु कुद्व, बुद्धि एंब नरियु, संहतिरिल्लदं डंडुयुगिद्वेने' एंडु हंलितु.

In the country of Magadha there is a jungle called Champakavathi. There lived for long time a deer and a crow as great friends. When the deer was roaming, a certain Jackal saw him and wished to eat its flesh. The Jackal went to the deer and said 'O friend, How are you ?' The deer asked 'who are you ?' He replied, I am a Jackal by name Kshudra buddhi. 'I am orphaned without any friend'.

अथवा

एतेषु एकमधिकृत्य संस्कृतभाषायां लघुप्रबन्धं लिखत ।

- 1) कालिदासः ।
- 2) चलनचित्रम् ।
- 3) अस्माकं महाविद्यालयः ।